

Revalidatiearts Yvette van Horn.

© PETER SCHOLS

NA DE IC

Hard werken aan herstel in Hoensbroek

Adelante in Hoensbroek heeft een speciale afdeling ingericht waar coronapatiënten revalideren nadat ze de intensive care van het ziekenhuis hebben verlaten. Een gesprek met arts en aanjager Yvette van Horn. „Het gewone valt op als het wegvalt.”

DOOR MARCO VAN KAMPEN

Er was een coronapatiënt die na een wekenlange opname op de intensive care direct naar huis wilde. Nazorg? Daar had ze geen trek in. Ze moest weg van het ziekenhuisbed, weg van die steriele kamers, weg van de artsen in maanpakken. De gewonnen strijd tegen een dodelijk virus zou ze thuis verwerken, luidde de ferme boodschap. Het kostte wat overredingskracht, maar uiteindelijk kreeg het medisch personeel haar toch zover om eerst naar Hoensbroek te gaan, waar Adelante onlangs als eerste zorggroep in Nederland een speciale afdeling heeft ingericht voor revaliderende coronapatiënten die van de ic af komen. „Het hart wil naar huis en dat snap ik heel goed”, zegt revalidatiearts Yvette van Horn. „Een verblijf op de intensive care heeft echter een diepe impact, zowel fysiek als mentaal. Je hele lijf is ziek, je interne organen hebben een klap gekregen. Het herstel kan heel lang duren. Na twee dagen op onze afdeling gaf deze mevrouw dan ook zelf toe dat het de juiste beslissing was geweest.”

Van Horn, tevens lid van de Raad van Bestuur van Adelante, stond aan de wieg van het nieuwe nazorgtraject in Hoensbroek. Ze rept van een noodzakelijk initiatief. Als een coronapatiënt wordt ontslagen van de ic is dat natuurlijk fantastisch nieuws, maar voor veel mensen begint de recuperatie daarna pas écht, aldus Van Horn. „Patiënten hebben lang stilgelegen. Ze hebben amper spiermassa, kampen met slikstoornissen, beschikken over een verzwakt zenuwstelsel of ze hebben moeite met ademen door littekenweefsel op de longen. Daar komt bij dat het voor velen een traumatische ervaring is geweest. Doorgaans houden ze er een combinatie van fysieke en psychische klachten aan over.”

Gemêleerd team

Een ‘opeenstapeling van restverschijnselen’, noemt Van Horn het. Op de speciale afdeling van Adelante, die plaats biedt aan maximaal 28 patiënten, staat een gemêleerd team met schorten en maskers klaar om deze personen te begeleiden. Het gaat om artsen, verplegers en therapeuten. Ook loopt er een psycholoog rond en staan er een logopedist en diëtist stand-by. „De medewerkers hier moeten allround zijn”, zegt Van Horn. „We doen dit samen. Als ik als arts het toilet moet poetsen, dan doe ik dat. Het team is nu een dikke week bezig en raakt steeds beter ingespeeld.”

Op de afdeling in Hoensbroek komen emoties en fysieke pijn bij elkaar. Het besef wat de zieke heeft doorgemaakt, daalt daar pas in. Natuurlijk overheerst er aan de ene kant opluchting over het overleven van een doodstrijd, over de wetenschap dat de zieke voor de poorten van de hemel is weggesleept. Maar minstens zo vaak worstelt de patiënt met een schuldgevoel. Van Horn: „De helft van de coronapatiënten op de intensieve care haalde het eerst niet. Sommige patiënten hier vragen zich af waarom zij het wél hebben gered en anderen niet.

Zwart gat

Anderen zijn bezorgd over wat ze hun familieleden hebben aangedaan. De periode dat hun familie doodsangsten uitstond, zijn zij kwijt. Het is een zwart gat. Sommige gezinsleden hielden een dagboek bij, terwijl hun naaste aan de beademing lag. Het helpt patiënten dat stukje bij beetje te lezen als ze eraan toe zijn.” Andere zorgen zijn er ook. Wanneer mogen ze hun kleinkinderen weer zien? Zouden ze opa of oma nog herkennen? En hoe staat het met zijn baan? Kan zij haar vak nog wel uitoefenen in de toekomst?

Een patiënt die van de ic afkomt, moet dikwijls helemaal opnieuw beginnen. „Het gewone valt op als het wegvalt”, zegt Van Horn. „Niet in staat zijn te rollen in bed, niet zelfstandig naar de wc kunnen gaan, twee uur moeten bijkomen van een bezoekje aan de douche. Het zijn dingen waar je normaal niet over nadenkt, maar die ineens wel een grote rol spelen. Je staat nog aan het begin. En het kan nog maanden duren voordat je enigszins hersteld bent.”